

fyldig Afhandling, at det er en ren Fornøjelse at læse de tørre Tal og den Begrundelse, Kommissionen giver for sit Forslag. Jeg tillod mig ved første Behandling af Finansloven i Aar at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa denne Sag og bede om, at vi snart maatte se et Resultat af Overvejelserne i Form af et Lovforslag. Jeg kan derfor ikke andet end glæde mig over, at et saadant nu foreligger. Men paa den anden Side maa jeg rigtignok beklage, at det kommer saa sent til Behandling, at der vel neppe er Udsigt til, at der bliver Lov ud af det i Aar.

Af Enkeltheder i Lovforslaget skal jeg kun holde mig til et Par Punkter, der vedrøre Frederiksborg Amt, idet jeg mener, at de Herrer, der repræsenterer de andre Dele af Landet, ville gøre Rede for de Punkter, der vedrøre deres Del. Jeg skal derfor indskrænke mig til at omtale to Ting.

Det forekommer mig, at den Del af Frederiksborg Amt, der i sin Tid led mest under Trykket af et strengt Hoveri, nemlig Hørsholm-Egnen, havde Krav paa en noget større Erstatning nu, fordi den i sin Tid har været Genstand for en noget ublid Behandling fra Regeringens Side ved Afløsningen og særlig, hvad der ogsaa er gjort Rede for i Forslagets Bemærkninger, ved den Forandring af den en Gang truffne Overenskomst, som Yderne af disse Vederlag maatte finde sig i for Fremtiden. Imidlertid skal jeg ikke drøfte dette Spørgsmaal nærmere, idet jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), der senere vil tage Ordet, vil komme nærmere ind derpaa.

Det andet Punkt, som forekommer mig at have mere Interesse, er Høhoveri-afgiften i den sydlige Del af Frederiksborg Amt. Det vil ses af Betænkningen, hvad der ogsaa er noksom bekendt og har været noksom bekendt lige fra den Tid, den første Afløsning af Høøsthoveriet til Stutteriet fandt Sted, at det Vederlag, man den Gang gik ind paa at yde for at slippe for dette Hoveri, var uforholdsmæssigt højt. Der er gjort opmærksom paa her i Dag saavel som i Betænkningen, at man gik ud fra en fuldstændig fejlagtig Opfattelse af Forholdet, naar man regnede efter den Byrde, det var for Yderne, i Stedet for efter den Fordel, det var for Staten, og som burde være lagt til Grund for Afløsningen. Dette skete ogsaa ved den senere Kommission, saaledes at man der slap med omtrent en Trediedel af den

Ydelse, som man var gaaet ind paa i 1800 og nogle og 30, nemlig 1 Td. Havre pr. Td. Hartkorn. Men det er ikke alene sagt og troet, det kan vistnok ogsaa saanogenlunde bevises, at der til Grund for denne Afløsning med 1 Td. Havre pr. Td. Hartkorn laa et Løfte fra Kommissionens Side til Yderne om, at de, hvis andre senere opnaaede billigere Vilkaar, skulde blive delagtige i de samme billigere Vilkaar. Det er ikke længere siden, end at man ved temmelig god Besked med, hvorledes Forholdet var den Gang, og det er en afgjort Sag, at de allerfleste, maaske alle, der den Gang gik ind paa at betale denne forholdsvis høje Afgift, gjorde det udtrykkelig under Forudsætning af, at det Løfte, der var givet dem, blev holdt, og de saaledes senere kunde faa en Nedsættelse, hvis andre fik den. Det vilde derfor forekomme mig ikke urimeligt, om man i Henhold til dette ganske vist ikke juridisk bindende Udsagn, men dog et Løfte, der blev givet den Gang af Regeringen, og som Yderne af Hoveriet havde Grund til at tro vilde blive holdt, satte den Afskrivning, der er foreslaaet her i § 5, noget højere end til 30 pCt. Jeg har et lille Haab, skønt jeg ikke kan begrunde det, om, at den højtærede Finansminister maaske ogsaa nok kunde gaa ind paa en lille Forandring i saa Henseende. Jeg skal dog ikke komme nærmere ind paa det i Dag, men jeg antager, at der bliver Lejlighed til det i hvert Fald ved anden Behandling, og jeg vil da gerne have Lov til at antyde Muligheden af et Ændringsforslag paa dette Punkt.

I øvrigt skal jeg ikke forlænge Diskussionen, da der er talt grundigt nok om denne Sag, og Forslaget desuden selv indeholder meget omhyggelige Bemærkninger til hver Paragraf. Jeg vil haabe, at man i hvert Fald gør godt igen ad Aare, hvad man ikke faar gjort i Aar, nemlig at faa Forslaget gennemført. Kan det ikke naas i Aar, saa kan det forhaabentlig naas ad Aare, og jeg vil haabe, at vi faa Forslaget at se saa tidligt som muligt i næste Samling, for at vi da kunne have Udsigt til at faa noget ud af det. I øvrigt finder jeg, naar jeg skal gøre en Bemærkning om Lovforslaget i det hele taget, at det er meget vel beregnet efter de forskellige Forhold, og jeg er ogsaa ganske sikker paa, at det vil blive modtaget med Tilfredsstillelse — næsten ublandet Tilfredsstillelse — af alle dem, det her drejer sig om.